

Aan: woordvoerders Cultuur, SZW en Financiën in de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Amsterdam, 6 juni 2023

Geachte woordvoerders Cultuur, SZW en Financiën,

Op donderdag 8 juni a.s. vindt het debat over de voorjaarsnota 2023 plaats. Ter voorbereiding op dit debat wil de Taskforce Culturele en Creatieve Sector u enkele aandachtspunten meegeven.

In de Meerjarenbrief 'Kracht van Creativiteit' schrijft staatssecretaris Uslu dat creativiteit nodig is om met veranderingen in de maatschappij om te kunnen gaan. Samen cultuur maken en beleven verbindt en draagt bij aan het welzijn van mensen. Kunst en cultuur moet zich daarvoor kunnen ontwikkelen, weerbaar worden en wendbaar blijven. Daarvoor is het van groot belang om als sector, samen met financiers (zoals OCW en andere overheden), toe te werken naar eerlijke betaling (fair pay). Deze ambitie van de staatssecretaris staat echter onder druk, indien de vergaande voorstellen van het kabinet in de voorjaarsnota 2023 worden gerealiseerd.

De voorstellen leiden tot ongerustheid en onzekerheid. Er lijkt bij de plannen geen rekening te worden gehouden met het gegeven dat de culturele en creatieve sector in het bijzonder eindelijk weer aan het opkrabbelen is na de coronapandemie. Ook is er, op het eerste gezicht, geen rekening gehouden met beleidsmatige ontwikkelingen in de sector zelf: zoals de komende cultuurnotaperiode (2025 - 2028) en de voorbereiding op een geheel nieuw cultuurbestel (na 2028). Tenslotte gaat de voorjaarsnota voorbij aan de grote invloed van gemeenten op beleid en budget voor de sector. Zoals bekend komt 65% van de overheidsfinanciering voor kunst, cultuur, erfgoed en de creatieve sector van gemeenten. Indien gemeenten er de komende jaren financieel aanzienlijk op achteruit te gaan, dreigen er bezuinigingen voor de culturele en creatieve sector, terwijl uit alle analyses blijkt dat er juist versterking nodig is.

Wijziging gemeente- en provinciefonds heeft negatieve gevolgen voor culturele en creatieve sector

De Taskforce CCS onderschrijft dan ook de reactie van het IPO, de VNG en UvW op de voorjaarsnota 2023. Wanneer het gemeente- en provinciefonds niet adequaat worden gevuld, zal de uitvoering van de Fair Practice Code (in het bijzonder fair pay) in de knel komen. In tegenstelling tot de wens van uw kamer, ontstaat er dan geen weerbare en wendbare culturele en creatieve sector. De Taskforce CCS vindt het dan ook belangrijk om antwoord te krijgen op onderstaande vragen:

- **Is er sprake van een bezuiniging van € 3,4 miljard, of worden gemeenten en provincies adequaat toegerust om bij te blijven dragen aan het realiseren van de gezamenlijke ambities?**
- **Wat zijn de consequenties van deze bezuiniging voor de culturele en creatieve sector?**
- **Op welke manier gaat het kabinet dit opvangen opdat de gezamenlijke ambities wel worden gerealiseerd?**

Btw op cultuur verhogen: verkeerde maatregel op een verkeerd moment

Het kabinet onderzoekt het verlaagde btw-tarief van 9% voor cultuur (bijvoorbeeld podia, boeken, musea en bioscopen) te schrappen. Verhoging van het **btw-tarief is in strijd met toegankelijkheidsdoelstelling van cultuur van het kabinet** zoals de staatssecretaris van cultuur die omschrijft in haar meerjarenbeleidsbrief “Cultuur is overal en van iedereen en moet dus ook overal en door iedereen te ervaren en te beleven zijn. Cultuur is goed voor ons en draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling en mentale gezondheid.” Prijselasticiteit maakt dat een hoger btw-tarief leidt tot uitval van vraag en dat is in strijd met het speerpunt toegankelijkheid. Voor de cultuursector hangen wijzigingen in het btw-tarief ook samen met het denken over een toekomstig cultuurnotastelsel, de herziening van de arbeidsmarkt, toewerken naar fair pay en de duurzaamheidsopgave. Op 5 mei zette Kunsten '92 de argumentatie op een rij in een persbericht.

- **Hoe worden in het onderzoek eerdere ervaringen in Nederland en andere Europese landen meegenomen waar verhogingen vanwege grote vraaguitval zijn teruggedraaid?**
- **Is de staatssecretaris van Financiën voornemens de btw op cultuur te verhogen?**
- **Kan de staatssecretaris inzicht geven in:**
  - o **alle beoogde effecten/doelen van het verlaagde btw-tarief voor cultuur? In welke mate zijn deze gerealiseerd? (compensatie meerkosten arbeidstijdenwet, verbeteren toegankelijkheid, etc.)**
  - o **directe en indirecte effecten indien een verhoging van het btw-tarief op cultuur wordt doorgevoerd?**
- **Acht het kabinet deze effecten in lijn met de toegankelijkheidsdoelstelling voor cultuur van het kabinet?**
- **Welke compenserende maatregelen zijn eventueel nodig om de impact van een eventuele verhoging van het btw-tarief binnen de culturele en creatieve sector op te vangen?**

Professionalisering culturele sector onder druk

Staatssecretaris Van Gennip werkt aan een agenda voor de arbeidsmarkt, waarover de Taskforce CCS graag met haar in gesprek gaat (zie onze brief van 25 mei jl.). Onderdeel van een goede arbeidsmarktpositie en fair pay is professionalisering en een ‘leven lang ontwikkelen’ (LLO). Ook voor de culturele en creatieve sector. Net als de Raad van State is de Taskforce CCS bezorgd over de voorgenomen bezuiniging van het kabinet op het zogenaamde STAP-budget. Vanwege economische en technologische veranderingen is juist om- en bijscholing van groot belang. LLO versterkt de weerbaarheid van de arbeidsmarkt en is daarmee breder en fundamenteeler dan alleen omscholen naar tekortberoepen. Schrappen van het STAP-budget zal verdere professionalisering van werkenden belemmeren. Ook gaat het rechtstreeks in tegen het advies van de SER en RvC “Passie Gewaardeerd” waarin als één van de pijlers voor een weerbare en wendbare sector werd verwezen naar de noodzaak van professionalisering. Door Platform ACCT is in oktober 2020, met steun van het ministerie van OCW, het cofinancieringsinstrument Werktuig PPO gestart. Eén van de pijlers om dit instrument (financieel) voor de sector te borgen komt met deze bezuiniging te vervallen. Dit is onwenselijk. De Taskforce CCS is dan ook benieuwd naar de antwoorden op onderstaande vragen aan het kabinet.

- Hoe rijmt het kabinet de wens om te komen tot een gezonde arbeidsmarkt en leven lang ontwikkelen met de bezuiniging van het STAP-budget?
- Is het kabinet bereid om de LLO-faciliteit voor de culturele en creatieve sector te handhaven tot de nieuwe, nog te ontwikkelen, algemene LLO-faciliteit is gerealiseerd (als alternatief voor STAP)?
- Wat zijn de consequenties van deze bezuiniging voor de kunst, cultuur, erfgoed en creatieve sector?
- Hoe gaat het kabinet dit opvangen?

Wij wensen u een vruchtbaar debat en zijn te allen tijde bereid tot nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Jan Zoet, voorzitter Taskforce culturele en creatieve sector

De Taskforce culturele en creatieve sector is een samenwerkingsverband van ruim 100 branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Doel van de taskforce is om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming acute situaties het hoofd te bieden.

Kunsten '92 | Federatie Cultuur (NAPK, Museumvereniging, VSCD, CultuurConnectie, VOB, VNPF, VvNO) | **De Creatieve Coalitie** | **Erfgoedplatform** | **Federatie Creatieve Industrie** (BNA, BNO, DGA, DDD, MODINT, Buma Cultuur, NAPA, NCP, Dupho, NVPI) | **VVTP** | **Kunstenbond** | **NVBF** | **Popcoalitie** | **ENCORE** | **VVEM** | **De Zaak Nu** | **Platform ACCT** | **Alliantie van Evenementenbouwers** | **Federatie Auteursrechtbelangen** (Platform Makers, Platform Creatieve Media Industrie en Vereniging VOICE)